

KÖNYVEKRŐL

VARGA JÓZSEF: *Angewandte Optimierung*. Akadémiai Kiadó, Budapest 1991.

A szerzőt aligha kell bemutatni a magyar olvasóközönségnek, hiszen az elmúlt negyedszázad alatt szinte mindenki találkozott a matematikai programozás alkalmazásait tárgyaló könyveivel.

Öröndetes tény, hogy ez a kiforrott munkája németül most egy sokkal szélesebb publikum számára is elérhető lesz. Ismerve az operációkutatás német nyelvű szakirodalmát, némi túlzással még azt is mondhatjuk, hogy a mű modelleket tárgyaló része hézgapótló. Míg angolul az algoritmusok matematikai háttérétől kezdve egészen az egyszerű alkalmazásokig a legkülönbözőbb előképzettségű és érdeklődésű olvasó számára az elmúlt években több korszerű munka jelent meg, addig németül csupán a Tomas Gal által kiadott háromkötetes *Grundlagen des Operations Research* emelkedik ki tartalmi sokrétűségével.

A mű három egymással szoros kapcsolatban álló témakört ölel fel:

- a modellezés elméleti kérdései és a modellkészítés módszertana,
- a gyakorlatban sűrűn előforduló jellegzetes döntési problémák matematikai modelljei,
- a lineáris, egészértékű és néhány nemlineáris modell megoldási módszerének bemutatása.

A tárgyalás mélységében az egyes témaköröket illetően eltérések tapasztalhatók. Míg a megoldási módszereknél csupán az alapvető eljárások találhatók, a modellek általában nem a lehető legegyszerűbb formában kerülnek megfogalmazásra. Emiatt a modellek területén nem járatos olvasónak célszerű először a modelltípusokkal és azok kapcsolatával valamely más munkából megismerkedni.

A bemutatott modellek számítógépes megoldását és a kapott eredmények értelmezését is részletesen tárgyalja a szerző. Egy konkrét szoftver felhasználásával tenni mindezt azonban nem szerencsés, hacsak nem egy általánosan elterjedt eszközzel van szó. Megemlíti ugyan a PC-k szerepét, mégis számos tanácsot ad a számítógéppontokkal való együttműködésre, ami mai szemmel nézve kissé anakronisztikusnak tűnik.

Számos, az alkalmazások szempontjából fontos témakört csupán érint a szerző vagy nem is tárgyal, ilyen például az optimalizálás hálózatokon vagy a célprogramozási modellek, de még folytathatnánk a sort. Manapság azonban ilyen átfogó munka megírására egyedül már senki sem vállalkozhat.

A kitűzött feladatok megoldásai jó szolgálatot tesznek a megszerzett ismeretek ellenőrzésénél.

A kötet végén található irodalomjegyzék igencsak kurtára sikeredett, egy kivétellel csupán néhány alampunkát találunk a hatvanas évekből és a hetvenes évek elejéről. A felsorolt szakfolyóiratok listájáról is hiányoznak olyanok mint a *European Journal of Operational Research* vagy a *Journal of the Operational Research Society*. Mindenképpen kívánatos lett volna az érdeklődő olvasók számára segítséget nyújtani a további munkához az egyes alkalmazásokról megjelent áttekintő cikkekből készült válogatással.

Mindazonáltal, egyetértve a kiadó ajánlásával, a mű mind a modellezés területén ismereteit gyarapító egyetemi hallgató, mind a problémája megoldásához segítséget váró gyakorló szakember számára fontos ismeretek tárháza.

Varró Zoltán

* * *

Új operációkutatási folyóirat!

CALL FOR PAPERS AND SUBSCRIPTION INFORMATION!

Egy új nemzetközi operációkutatási folyóirat jelent meg **Czechoslovak Journal for Operations Research (CSJOR)** címmel, melynek gazdája az 1991-ben alapított *Cseh és Szlovák Operációkutatási Társaság (CSSOR)*. A folyóirat folytatni kívánja a *Review of Econometrics (Economico-matematicky obzor)* 27 éves tradícióját, melyet 1965-től 1991-ig a *Csehszlovák Tudományos Akadémia* szerkesztett.

A folyóirat első évfolyamának (1992) első száma már megjelent. A szerkesztőségi bevezető szerint a folyóirat nemzetközi fórum kíván lenni kutatók és gyakorlati szakemberek számára, mindazoknak, akik egyetemen, kutatóintézetben, valamely gyakorlati szakterületen, vagy az irányítás területén dolgoznak, és az operációkutatás, a gazdaságmatematika vagy közgazdaságtan különböző fejezeteinek elméleti, gyakorlati és számítástechnikai területét művelik.

A CSJOR két részből áll. A „THEORY” rovatban nagyobb lélegzetű, magasan minősített elméleti cikkek fognak megjelenni a fenti területek kutatási eredményeit bemutatva. A „REPORTS” rovat konkrét problémákra, gyakorlati alkalmazásokra orientálódik. Rövid, 4-6 oldalas beszámolókat közöl szoftverfejlesztésekről, érdekes, még nyitott vagy megoldott problémákról, továbbá aktuális információkat hazai és nemzetközi operációkutatási szervezetek életéből.

A lap főszerkesztője Frantisek Turnovec, társszerkesztő Michal Fendek. A nemzetközi szerkesztőség: R. E. Burkard, A. Charnes, J. E. Falk, T. Gal, F. Gyetván, M. Luptácik, M. Manas, G. L. Nemhauser, G. Ch. Pflug, J. Sojka, R. Steuer, L. Uncovsky, M. Vlach, M. Wozniak.

A szerkesztők meggyőződéssel vallják, hogy az új folyóirat szolgálja a közép-európai Operációkutatási Társaságok, s ezzel együtt a kutatók szorosabb együttműködését.

A negyedévenként megjelenő folyóirat éves előfizetési díja (amely magába foglalja a postai és kezelési költséget is) egyéni előfizetők részére 120 DEM/év, intézmények részére 180 DEM/év.

A szerkesztőség címe:

Department of Operations Research and Econometrics
The School of Economics
Odbojárov 10 Bratislava CS-83 220
Czechoslovakia

Gyeván Ferenc

